

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Aliqui De Examine Conscientiæ Generali Quotidiano Secundum Doctrinam S. P. N. Ignatii In Libello Exercitiorum

Palma, Luis de la

Coloniae, 1701

Caput 1. Examen quotidianum juvare ad melius confitendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51909)

TRACTATUS III.

De Fructu hujus Examinis,
quantum ad Confessionem.

CAPUT I.

*Examen quotidianum juvare ad
melius confitendum.*

Quemadmodum Confessio Sacramentalis purgandis animabus medium efficacissimum est, utpote non tantummodo exercitium spirituale, sed etiam legis gratiæ Sacramentum: ita ad Confessionis finem consequendum super omnia alia Exercitia juvat examen conscientiae quotidianum. Etenim ex institutione Christi materia hujus Sacramenti sunt actus nostri proprii, sive declaratio integra culparum nostrarum. Hæc declaratio

claratio inquisitionem & memoriam
culparum supponit, doloremque &
propositum emendationis: quæ omnia
partes examinis sunt. Ut adeo dicere
liceat, ab examine conscientiæ Con-
fessionem materiam suppeditari, illud-
que reipsa dispositionem esse ad hoc
Sacramentum. Propterea S. P. N. huic
Examini in titulo hunc scopum præ-
figit. *Ad peccatorum Confessionem uti-
lissimum.*

Confessionem esse exercitium spi-
rituale ambigere non potest, quicum-
que ad virtutes complures attendit,
quæ hic exercentur. Quisquis enim
debitè confitetur, per Fidem credit
hoc Sacramento remitti peccata. Per
spem confidit, illorum declaratione ea
expunctum iri. Per caritatem amat
Deum, & peccata detestatur, prop-
tereà quod Deum offendant: hic enim
actus est contritionis perfectæ. Per hu-
militatem, alteri aperit secreta cordis.
Per obedientiam, se submittit legi di-
vinæ. Per justitiam, debitis suis quoad
potest, satisfacit. Per fortitudinem,
mani-

manifestationis hujus difficultatem superat, calcatur & floccipendit ruborem & confusionem inde oriundam. Quoniam igitur tot virtutum actus in Confessione copulantur: Quis negaverit illam esse Exercitium spirituale, & quidem valde excellens? Rectè igitur Confessionem Exercitiis spiritualibus aunumerat S. P. N. Annotatione 18. & 19 inter viginti primas. Et Constitutionum Par. 3. cap. 1. §. 20. cum enumerat exercitia in quibus nostri instituendi sunt, rectè his accenset Confessionem. Quod si Exercitia spiritualia dicenda sint, (ut ex Annotatione primâ alibi diximus,) *Preparare & disponere animam, ad tollendas affectiones malè ordinatas, & iis sublatiis, ad querendam & inveniendam voluntatem Dei, circa vitæ suæ institutionem & salutem animæ:* quid magis disponit animam ad inveniendam Dei voluntatem, quam ipsa Confessio? Ita ut, cum de negotio gravi deliberandum est, vix aliud ante omnia cogitandum sit, quam acquisitio gratiæ per
Con-

Co
De
vin
per
bif
fess

Ch
mi
stra
erg
tur
ali
Ch
tor
fin
do
ter
le
vi
Ill
Ill
fu
no
ve
vu

Confessionem, & reconciliatio cum Deo: ut unà cum hâc gratiâ lux divina cordibus nostris subeat, atque aperiat, quid sit Deo beneplacens nobisque proficuum. Stat igitur Confessionem esse Exercitium spirituale.

Est præterea verum Sacramentum à Christo institutum ad peccatorum remissionem, & reconciliationem nostram cum Patre æterno. Non tantum ergò utilitates complectitur à tot virtutum actibus proficiscentes: verum etiam alias majores, ab efficacia meritorum Christi, quæ per Sacramentum peccatoribus applicantur; & ab assistentia singulari, qua Christus ipse, ut Sacerdos summus, hic subvenit, & poenitentibus, & Sacramenti Ministris. Ille enim est, qui sanguine suo nos lavit. Ille Sacramentum hoc instituit. Ille hanc reconciliationis legem tulit. Ille nos prævenit splendoribus gratiæ suæ, & conscientiæ tenebras fugat. Ille nos à veterino peccati excitat, ille movet & perturbat cor nostrum, timore vulnerat, compunctionis lacrymas provocat,

vocat, amoris igne succendit. Ille Sacramento virtutem indit infundendi gratiam, & per hanc redeundi in amicitiam cum cælesti Patre suo, ut expoliantes nos veterem hominem cum actibus suis, induamus novum, & efficiamur in Christo nova creatura. Ille ipse adest Sacerdotibus Sacramenti hujus ministris, ut reos patienter audiant, mansuetè sufferant, misericorditer compatiantur. Ille lucem dat ut recta consulant, efficaciam ut persuadeant, rigorem ut terreant, vinum & oleum ut vulneribus affundant, longanimitatem ut emendationem sperent, fortitudinem & magnanimitatem ut aligent, caritem ut dissolvant, virtutesque alias propemodum divinas, ut supremæ potestatis officio, in qua vices Domini gerunt, ritè fungantur. Graviter hæc inculcat Leo Papa Theodoro Episcopo. (a) „ Mediator, inquit, Dei & hominum homo „ Christus Jesus, hanc propositis Ecclesiæ

(a) *Epist.* 91.

„ clēsiæ tradidit potestatem, ut &
 „ confitentibus actionem pœnitentiæ
 „ darent; & eisdem salubri satisfac-
 „ tione purgatos, ad communio-
 „ nem Sacramentorum per januam
 „ reconciliationis admitterent. Cui
 „ utique operi incessabiliter ipse Sal-
 „ vator intervenit, nec umquam ab
 „ his abest, quæ ministris suis exe-
 „ quenda commisit, dicens. *Ecce*
 „ *ego vobiscum sum usque ad consum-*
 „ *mationem sæculi*: ut si quid per
 „ servitutem nostram bono ordine
 „ & gratulando impletur effectu, non
 „ ambigamus per Spiritum sanctum
 „ fuisse donatum. „ Hæc S. Leo. Quo-
 „ niam igitur Confessio exercitium adeò
 „ utile est, & Sacramentum adeò sa-
 „ lutare, dispositionem debitam postulat:
 „ hæc autem tota reducitur ad duo ca-
 „ pita, quæ examinis propria sunt. Pri-
 „ mum est, meminisse omnium pecca-
 „ torum, ut Confessio sit integra: al-
 „ terum est verè confiteri & dolere,
 „ cum emendationis proposito firmo,
 „ ut Confessio non sit ficta. *Ante ju-*
 „ *dicium,*

dicium, inquit Sapiens, (a) *interroga teipsum*, & *in conspectu Dei, invenies propitiationem*. Quomodo enim alteri delictorum tuorum rationem daturus es, si prius hanc non invenis cum teipso? Quomodo te accusabis veniam rogaturus, nisi prius dolueris? Hinc evincitur plurimorum peccantium cæcitas, qui Confessionem reducunt ad ceremoniam quamdam, quâ declarare peccata oporteat: arbitantes hac ratione se mundos reddi, atque ex Sacramento ipso desumentes occasionem peccata reiterandi. Facilius enim sibi esse existimant peccata Sacerdoti edicere, quam non committere: & impendio haud magno stare censent delictum, ex eo quod confitendum sit. Næ illi nesciunt, quid rei sit confiteri & dolere. Neque enim frænum aliud ad non cadendum potentius est, quam dolor de casu: & cordatus quisque caverit agere, si noverit necessariò dolendum esse

(a) *Eceli.* 18. 20.

esse
lore
tum
eius
deto
pro
I
emo
ven
nia
stitu
est
qua
ex
ad
gul
Pri
co
pec
alie
har
dar
par
ver
fig
aff

esse, postquam egerit. Ad hunc dolorem in Confessione requisitum, quantum conferat examen, in comperto est: ejus enim officium est de peccatis jam detectis compungi, & emendationis propositum procurare.

In hoc ipso fundantur tria illa emolumenta, quæ S. P. N. asserit provenire à Confessione generali. Quoniam enim Confessionem hanc instituenti, potissimum incumbendum est ut contritionem afferat sinceram, quantumque fieri potest intensam, & ex motivis deductam perfectioribus: ad dolorem hunc adminicula duo singularia sufficit Confessio generalis. Primum est, quod quasi obtutu unico in memoriam revocet totius vitæ peccata. Sicut enim is qui lenissim alieno ære opprimitur, si separatim hanc vel illam debiti partem inspicit, damnum suum non pensat, quoniam particula quælibet per se parva est; si verò in summam nominum universam figat oculos, tum denique jacturam assequitur, seriòque redit ad se. Idem

O

accidit

accidit peccatoribus, qui delicta sua omnia in massam unam accumulunt, & tunc vident se cum servo Evangelico debere decem millia talenta. Ad hunc fructum respexit S. P. N. cum de Confessione generali ait: *Eam facienti multo plus commodi & meriti accedit, ob dolorem scilicet de peccatis, & malitiâ vitæ præteritæ, quem ita sentit vehementiorem.* Hoc est, afficitur vehementius, quia cumulum peccatorum omnium intuetur. Hic igitur nodus est hujus primæ utilitatis: ideo dolet impensius, quia dolet de peccatis, & malitiâ vitæ præteritæ universæ. Primum itaque Confessionis generalis emolumentum, provenit à memoria culparum omnium, sive à majori illustratione intellectus. Alterum emolumentum ex parte voluntatis est ipse dolor: qui similiter in Confessione generali major est. Ut enim aliquis Confessionem illam instituat, spiritualibus quibusdam exercitationibus, & meditationibus, præ quam alio tempore sese occupat, huc facientibus, ut peccato-
rum

rum
teste
tum
Quo
cit
stius
tant
perce
ro,
tion
pore
& r
num
ferti
exer
tunc
niam
mut
exce
litia
mus
fest
nes
mu
gene
pri

rum suorum malitiam cognoscat & detestetur. Hoc secundum emolumentum proponit S. P. N. his verbis. *Quoniam inspectâ, per spiritualem exercitationem, longè quam antea manifestius, naturâ & malitiâ peccatorum, tanto amplius commodum ac meritum percepturus est.* A peccatorum numero, & malitia, ad eorundem detestationem semper moveri possumus: tempore autem Confessionis generalis, & malitia hæc clarius cognoscitur, & numerus sollicitius examinatur, præsertim quandò ad illam se disponit per exercitationes quasdam spirituales: tunc igitur dolor nascitur major. Quoniam verò passio quæ peccata induxit, mutationi vitæ nostræ resistit, nosque excæcare nititur, ne peccatorum malitiam, & numerum debitè ponderemus; præscribit sanctus Pater ne Confessionem generalem post exercitationes illas spirituales diutius protrahamus: propterea sic concludit, *Porro generalis ista Confessio, post hebdomadæ primæ exercitia potissimum erit opportuna.*

na. Homo enim qui morum immutationem sibi indixit, per quietem & moram, in exercitiis & meditationibus istis, magis sibi attendit, magisque penetrat peccatorum numerum & malitiam. Tertium denique Confessionis generalis emolumentum superaddit S. P. *Quia consentaneum est, hominem sic rite confessum atque dispositum, multo melius se habere ad Eucharistia sump-tionem.* De hoc fructu locus occurret in Tractatu de frequentia sacrae Communionis. Hoc solum notandum restat, hæc tria emolumenta à S. P. N. tribui Confessionis generali arbitrariae, sive quæ ex devotione fit. Sic enim ait: *Ex Confessione generali ultro facta, inter alia pleraque, percipiuntur hæc tria emolumenta.*

Hinc sequitur Confessionem hanc quandoque posse esse strictæ obligationis: quando scilicet Confessiones præcedentes invalidæ fuerint. Invalidæ autem fuerunt, quando vel non fuerunt integræ, vel fuerunt fictæ. Non fuerunt integræ, si vel examen fuerit insufficiens,

sufficiens, vel malitiosè celata sit culpa
 gravis. Fuerunt fictæ, si defuerit do-
 lor ad Sacramentum requisitus. His
 calibus Confessio generalis non arbitra-
 ria, sed obligatoria est: & emolumen-
 ta quæ hanc consequuntur magis neces-
 saria, magisque notoria sunt. Quan-
 dò igitur Sanctus dicit, hæc emolu-
 menta percipi *Ex confessione generali*
ultrò facta, ad ingenerandam maiorem
 Confessionis hujus æstimationem hoc
 dicit: ne hi qui obeunt exercitia in
 Confessione generali langueant, quo-
 niam censent ad illam se non teneri,
 cum scrupulus ex confessionibus præ-
 teritis nullus supersit. Quia, inquit,
Tametsi ad generalem hujuscemodi Con-
fessionem minimè obligetur: eam tamen
facienti ipsi multò plus commodi, &
meriti accedit: idque ob rationes tres
 quas subnectit, atque hic allatæ sunt.
 His tribus addi possunt emolumenta
 alia, & multa, & magna, que Con-
 fessionem generalem commendant: ut
 diximus in Tractatu de Examine gene-
 rali vitæ præteritæ. Ad propositum

nostrum hoc facit, Confessioni generali subservire Examen, Confessionem generalem facere *ad purgationem animæ*, Confessionis hujus utilitates præcipuas esse tres recensitas. Atque hoc dicere voluit S. P. cum scripsit, *Percipiuntur tria hæc emolumenta.* Hæc de materia quam tractamus.

C A P U T II.

De confessione peccatorum venialium.

PEccata venialia non afferunt quidem materiam Confessionis necessariam, sed tamen sufficientem: & ad absolutionem, & ad gratiam inde resultantem. Sicut igitur superius diximus, examen peccatorum venialium momenti maximi esse ad conferendam animæ puritatem majorem: ita hic cum proportionem idem asserimus de illorum Confessione. Confessionem hanc si consideremus ut Sacramentum: gratiam inge-